

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. _____

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența Regulamentului U.E. 2016/679

Î N C H E I E R E

Sedința publică din data de 14 octombrie 2021

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE :

JUDECĂTOR :

GREFIER :

Ministerul Public – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism-Serviciul Teritorial Cluj – **este reprezentat de către PROCUROR:**

Pe rol fiind soluționarea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulată de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism-Serviciul Teritorial Cluj, în cadrul apelurilor declarate de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism-Serviciul Teritorial Cluj și inculpat împotriva sentinței penale nr. _____ din data de _____ de către Tribunalul Cluj în dosarul nr. _____ inculpatul fiind trimis în judecată prin rechizitoriul emis la data de _____ în dosarul nr. _____ al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Cluj, pentru săvârșirea infracțiunilor de introducere în țară, fără drept, de droguri de mare risc, prev. art. 3 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 și deținere de droguri de mare risc fără drept, prev. art. 4 alin. (2) din Legea nr. 143/2000, cu aplic. art. 38 alin. (1) Cod penal.

La apelul nominal efectuat în ședință publică, se prezintă apelantul-inculpat, personal și asistat de apărător ales, _____, în substituirea _____.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei după care,

Nemaifiind alte cereri de formulat sau excepții de ridicat Curtea acordă cuvântul asupra cererii formulate.

Reprezentantul Ministerului Public solicită admiterea cererii, conform aspectelor susținute în scris, apreciind că este în interesul tuturor participanților la judecarea cauzei ca această chestiune de drept să fie lămurită, având în vedere că generează interpretări diferite atât din partea instanțelor cât și din partea apelantului-inculpat și a Ministerului Public.

De asemenea, solicită suspendarea cauzei până la pronunțarea Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept, opinând că și această măsură este benefică având în vedere că, probabil, cauza va fi amânată până la soluționarea excepției de neconstituționalitate.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat solicită respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod de procedură penală, respectiv nu există o veritabilă chestiune de drept.

În acest sens, arată că deși nu există o definiție a noțiunii de „chestiune de drept” apreciază că aceasta ar trebui să derive din norme legale, respectiv norma legală să nu fie formulată într-un mod clar și să lase loc de interpretări.

Astfel, apreciază că dacă sunt aplicate metodele de interpretare clasice prevăzute de lege și dispozițiile textului legal sunt coroborate cu dispoziții conexe, se poate oferi un răspunsul la întrebarea ridicată.

Mai mult, apreciază că dispozițiile textului de lege trebuie coroborate cu dispozițiile din materia tentativei dar și cu dispozițiile din Codul vamal.

Deși se susține că art. 3 din Legea 143/2000 nu prevede momentul la care sunt introduse drogurile în țară, acest argument nu conduce la existența unei chestiuni de drept deoarece nu se poate impune legiuitorului să prevadă momentul la care sunt introduse drogurile în țară.

Astfel, nici o normă nu prevede momentul la care are loc consumarea infracțiunii ci acesta se determină raportat la elementul material.

În eventualitatea în care s-ar reține o altă interpretare decât cea oferită de apărare, s-ar ajunge la situația în care făptuitorii care doresc să introducă drogurile în România nu ar mai putea comite niciodată această infracțiune în formă tentantă, deoarece s-ar considera consumată de îndată ce aeronava s-ar afla asupra teritoriului.

De asemenea, în ipoteza în care aeronava ar străbate spațiul aerian al mai multor țări s-ar ajunge să se rețină o infracțiune continuată sau o unitate natural colectivă.

Inculpatul este de acord cu cele susținute de apărătorul său.

CURTEA

Prin cererea înregistrată la data de 20.04.2016, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Cluj a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea rezolvării de principiu a următoarei chestiuni de drept, considerată determinantă pentru soluționarea cauzei:

„Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul, având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar, în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.”

În motivare s-a arătat că sunt întrunite cerințele prevăzute de art. 475 Cod procedură penală

Analizând cererea formulată, prin prisma prevederilor legale incidente, Curtea de apel constată că cererea este întemeiată, pentru următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 475 Cod procedură penală, „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

I.CU PRIVIRE LA ADMISIBILITATE

1. Existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimul grad de jurisdicție pe rolul uneia dintre instanțele prevăzute expres de art. 475 Cod procedură penală.

Constatăm că în speță este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Cluj fiind investită în dosarul penal nr. 2019/10000 cu soluționarea apelurilor declarate de către procuror și inculpat împotriva sentinței penale nr. 10000 din data de 13.11.2019, pronunțată de Tribunalul Cluj.

Obiectul cauzei: Inculpatul a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunilor de:

- 1) introducere în țară, fără drept, de droguri de mare risc, prev. de art. 3 alin. 2 din Legea nr. 143/2000, pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea unor drepturi și
- 2) deținere de droguri de mare risc fără drept, pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Prima instanță a stabilit că inculpatul se face vinovat de comiterea acestor infracțiuni, constând în aceea că, la data de 18.07.2019, a introdus în România prin punctul de trecere al frontierei de stat din cadrul Aeroportului Internațional Avram Iancu din Cluj-Napoca, fără drept, cantitatea de 35,7 grame frunze de coca, iar apoi a deținut fără drept pentru consum propriu, aceeași cantitate de frunze de coca, până în momentul ridicării ei de către organele poliției de frontieră.

În consecință a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa de 3 ani, 1 lună și 10 zile închisoare pentru prima infracțiune și la pedeapsa de 3 luni închisoare pentru a doua infracțiune, iar în urma aplicării regulilor referitoare la concursul de infracțiuni a aplicat pedeapsa finală de 3 ani, 2 luni și 10 zile închisoare, cu executare în regim de detenție.

Instanța de fond a reținut circumstanța atenuantă prev. de art. 74 alin. 2 lit. b Cod penal și prevederile art. 396 alin. 10 Cod procedură penală.

Instanța de apel este investită cu soluționarea apelurilor declarate de către inculpat și de către DIICOT.

Apelul DIICOT vizează înlăturarea prevederilor art. 396 alin. 10 Cod procedură penală și aplicarea de pedepse în limitele speciale prevăzute de lege, nereduse cu o treime, arătând că în primă instanță s-au administrat probe, judecata neavând loc în procedura reglementată de art. 374 și următoarele Cod procedură penală.

Inculpatul își susține nevinovăția, arătând că este artist plastic, admis cu nota 10 la studii universitare de doctorat la Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca. În anul 2019 avea de susținut lucrarea de dizertație, pentru care s-a documentat în străinătate, primind burse Erasmus în Spania și Argentina. În ultimul stat a efectuat o vizită în munții Anzi, vizitând satele și orașele tradiționale incașe, iar de la un târg de suveniruri a cumpărat trei pungulițe de frunze de coca cu suma totală de 70 de pesos, echivalentul a 7 lei. Intenționa să folosească frunzele pentru lucrarea de dizertație, frunzele reprezentând un element central al picturilor sale. A pus frunzele în bagajul de cală, la suprafață. Nu a știut că sunt interzise, a fost controlat pe aeroporturile din Buenos Aires și Londra, la întoarcerea în țară, fără a fi probleme. A crezut că dacă nu este în regulă să le aibă în bagaj îi vor fi confiscate, nu s-a gândit la alte consecințe. Nu este consumator de droguri.

2. Inexistența unei hotărâri prealabile și a unui recurs în interesul legii soluționat sau aflat în curs de soluționare pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Din verificările efectuate, constatăm faptul că problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a primit încă o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs.

3. Existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Constatăm că există o legătură indisolubilă între dezlegarea conferită chestiunii de drept abstracte de către *Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală* și soluționarea pe fond a cauzei, în condițiile în care de răspunsul instanței supreme depinde stabilirea corectei încadrări juridice a faptei, în sensul reținerii infracțiunii de trafic internațional de droguri în formă consumată sau doar a tentativei la această infracțiune, în conformitate cu cele solicitate de inculpat și, totodată, puse în discuție din oficiu de către instanță la termenul de judecată din data de

II. CU PRIVIRE LA CHESTIUNEA DE DREPT CARE SE SOLICITĂ A FI REZOLVATĂ

Potrivit art. 3 din Legea nr. 143/2000 „Introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Dacă faptele prevăzute la alin. 1 privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.”

Constatăm că art. 3 din Legea 143/2000 face referire la introducerea sau scoaterea din țară a drogurilor de risc sau de mare risc fără drept, fără a distinge dacă sunt introduse pe cale terestră sau aeriană.

Cu privire la introducerea în țară pe cale aeriană în practica judiciară s-au pronunțat mai multe hotărâri, în unele dintre acestea fiind reținută infracțiunea prev. de art. 3 din Legea nr. 143/2000 în formă consumată, în altele fiind reținută tentativa la infracțiunea prev. de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Din formularea textului, rezultă că, pentru consumarea infracțiunii este necesar ca drogurile să fie introduse în țară.

Cu toate acestea, înțelesul sintagmei „introducerea în țară” nu este definit, ceea ce a dat naștere la interpretări diferite din partea instanțelor.

Astfel, se poate considera că drogurile sunt introduse în țară încă din momentul în care persoana care le are asupra sa, aflată la bordul aeronavei, trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat ale României.

Sau se poate considera că drogurile sunt introduse în țară abia în momentul în care persoana care le are asupra sa a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta unui aeroport internațional.

În fine, plecând de la decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, se poate considera că drogurile sunt introduse în țară abia după trecerea de primul birou vamal.

Curtea constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege în vederea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiunii de drept:

„Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.”

Se constată că art. 3 din Legea 143/2000 face referire la introducerea sau scoatere din țară a drogurilor de risc sau de mare risc fără drept, fără a face distincție dacă sunt introduse pe cale terestră sau aeriană, și că asupra introducerii acestora în țară pe cale aeriană în practică

s-au pronunțat hotărâri diferite, fără a fi stabilit în mod clar ce semnificație are sintagma „introducere în țară”.

Prin Decizia nr. 1000/2001 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a reținut în sarcina inculpatului comiterea infracțiunii prev. de art. 3 alin. 1 și 2 din Legea nr. 143/2000, constând în aceea că la data de 06.05.2001, inculpatul a fost depistat pe Aeroportul Internațional H.C. având asupra sa două pungi de plastic ce conțineau cantitatea de 203,81 grame frunze de coca.

În Decizia nr. 1000/2001 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a menționat că „Pentru a se putea reține infracțiunea de trafic internațional de droguri în formă consumată este necesar ca depistarea drogurilor să se facă cu ocazia controlului vamal, deci după intrarea în țară, biroul vamal fiind situat pe teritoriul țării, împrejurare ce nu se regăsește în cauza dedusă judecării, aceasta fiind rațiunea pentru care s-a reținut forma tentată a infracțiunii de trafic internațional de droguri.”

Spre deosebire de acestea, prin Decizia nr. 1000/2001 Tribunalului Ilfov s-a reținut în sarcina inculpatului comiterea tentativei la infracțiunea prev. de art. 3 din Legea nr. 143/2000, constând în aceea că la punctul de control al documentelor de călătorie, pe sensul de intrare în țară în Aeroportul Internațional Otopeni a fost depistată o persoană ce deținea 0,92 grame de mefedronă.

Prin Decizia nr. 1000/2001 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a reținut că infracțiunea prev. în art. 3 alin. 2 din Legea nr. 143/2000 este tentată, iar nu consumată, în cazul în care este descoperită pe culoarul de ieșire din țară, înainte ca făptuitorul să fi depășit frontiera României (Revista de drept penal nr. 1/2005, p. 174).

În materie de taxe vamale Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cauza C-459/07 Veli Elshani, a reținut că, în cazul mărfurilor transportate pe cale terestră, prin „locul de introducere pe teritoriul vamal al Comunității” se înțelege locul unde este situat primul birou vamal (paragraf 24) și că introducerea ilegală a mărfurilor se produce din momentul trecerii acestora de primul birou vamal situat în interiorul teritoriului vamal al Comunității, fără ca acestea să fi fost prezentate la biroul vamal respectiv (paragraf 25).

Art. 5 din OUG nr. 105/2001 prevede că regimul juridic al frontierei de stat cuprinde totalitatea normelor prevăzute de legislația internă care privesc frontiera de stat și desfășurarea diferitelor activități în zona de frontieră, în zona aeroporturilor și porturilor deschise traficului internațional. Art. 11 din același act normativ prevede că în punctele de trecere se organizează și se efectuează controlul de frontieră al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și al altor bunuri, atât la intrarea cât și la ieșirea din țară, controlul având ca scop verificarea și constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru intrarea și ieșirea în/din țară a persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și altor bunuri.

Art. 36 din OUG nr. 105/2001 prevede că în aeroporturi controlul pentru trecerea frontierei se face la plecarea și la sosirea aeronavelor în/din curse internaționale.

Art. 75 lit. e din OUG nr. 105/2001 face vorbire despre „puncte de trecere aeroportuare”.

Art. 2 lit. n din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România definește zona de tranzit ca fiind „suprafața situată la frontiera de stat ori în apropierea acesteia destinată staționării persoanelor care nu au primit aprobarea de intrare pe teritoriu, a mijloacelor de transport și a bunurilor, până la stabilirea regimului lor juridic la trecerea frontierei de stat. În cazul aeroporturilor internaționale, prin zonă de tranzit se înțelege suprafața situată între punctul de îmbarcare/debarcare și locurile destinate efectuării controlului pentru trecerea frontierei.”

Practica judiciară constantă a instanțelor este în sensul reținerii tentativei la infracțiunea prev. de art. 3 din Legea 143/2000 în situația în care persoanele care au asupra lor droguri sunt depistate pe culoarul de intrare/ieșire în țară la frontierele terestre.

În ceea ce privește frontierele aeriene nu există un punct de vedere unitar referitor la reținerea tentativei sau a formei consumate a infracțiunii prev. de art. 3 din Legea nr. 143/2000.

Astfel, apreciem utilă dezlegarea chestiunii de drept mai sus enunțate în vederea asigurării unei practici judiciare unitare.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E

Admite cererea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Cluj și în consecință:

În temeiul art. 476 alin. 1 Cod procedură penală dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiunii de drept:

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.

În temeiul art. 476 alin. 2 Cod procedură penală dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 octombrie 2021.

PREȘDINTE

GREFIER